T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/457
KARAR NO : 2025/633
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: Ankara Olgunlaşma Enstitüsünde usta öğretici olarak çalışırken iş akdinin feshi nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal hakların ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. G.
Vekili : Av. Ö. F. Ö.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. O. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin 01/10/2013-31/07/2019 tarihleri arasında Ankara Olgunlaşma Enstitüsünde sözleşmeli usta öğretici olarak görev yaptığını ve davalı tarafından iş akdinin feshedildiğini belirterek, 1.000 TL kıdem tazminatı, 1.000 TL ihbar tazminatı, 1.000 TL ücretli izin alacağı, 17.255 TL eksik ödenen ücret alacağı ve 6.117 TL ilave tediye alacağı olmak üzere toplam 26.372 TL'nin işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Ankara 56. İş Mahkemesi 20/12/2023 tarih ve E.2021/293, K.2023/620 sayılı kararı ile, davanın kısmen kabulüne karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi 13/02/2025 tarih ve E.2024/1195, K.2025/396 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun kabulüne, ilk derece mahkemesinin kararının kaldırılmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İş* **mahkemelerinin** *görev alanını hakim, tarafların iddia ve savunmalarına göre değil, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesini esas alarak belirleyecektir.*
>
> *Ayrıca belirtmek gerekir ki, işçinin İş Kanunu kapsamında kalmaması halinde iş mahkemesine açılan davada, davanın esastan reddi usule aykırıdır. Dava dilekçesinin görev nedeni ile reddi ve adli yargı görevli ise davanın görevli hukuk mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekir.*
>
> *İdari Yargının görevli olması "dava dilekçesinin yargı yolu yanlışlığı nedeni ile reddine" karar verilmesi gerekir. İdari Yargı görevli ise gönderme kararı verilemez.*
>
> *5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri iş mahkemeleridir.*
>
> *Davacının dışarıdan ücretli usta öğretici olarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün istemi ve Valiliğin onayı ile görevlendirildiği, davacıya ücretlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Atb5YFO - SxWRt8T - wW7Lehd - m5908M= ile erişebilirsin

kanununun 89.maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ders ücretleriyle ödendiği anlaşılmaktadır.

Davacının sosyal güvenlik hukuku yönünden Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamında olması iş sözleşmesi ile çalıştığını göstermez.

Davacı 657 sayılı yasanın 89. maddesinde belirtilen statü içinde ve Valilik onayı ile görevlendirilmiştir. Davacı ile davalı arasında iş sözleşmesi bulunmamaktadır. Taraflar arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğunun kabulü gerekir. Aradaki hukuki ilişki iş sözleşmesi, bir başka anlatımla işçi-işveren ilişkisi olarak nitelenemez.

Bu hukuki olguya göre uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olup, Mahkemece "dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden reddine" karar verilmesi gerekirken uyuşmazlığın esası hakkında karar verilmesi hatalı olmuştur. **(Yargıtay** *9. Hukuk Dairesi 16/01/2018 gün 2017/10569 E. 2018/330 K. sayılı ilamı ve YHGK nun 30.11.2021 gün 2019/9-786 E. 2021/1518 K. sayılı ilamı) Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının sadece ilgili dava için bağlayıcı olması dikkate alınarak Yargıtay kararlarına göre hüküm kurulmalıdır.*

Açıklanan nedenlerle, Mahkemece "dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden reddine" karar verilmesi gerekirken uyuşmazlığın esası hakkında karar verilmiş olması nedeniyle taraf vekillerinin istinaf başvurusunun kabulü ile HMK 353/1-a-4 maddesi gereğince Mahkemenin kararının kaldırılarak dosyanın Mahkemesine gönderilmesine..."

3. **Ankara 56. İş Mahkemesi 13/05/2025 tarih ve E.2025/141, K.2025/87 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, eksik ücret alacağı, ücretli izin alacağı ve ilave tediye alacağı isteğine ilişkindir.

Yukarıda açıklanan karar ilamı doğrultusunda; davacının dışarıdan ücretli usta öğretici olarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün istemi ve Valiliğin onayı ile görevlendirildiği, davacıya ücretlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ders ücretleriyle ödendiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, taraflar arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu, bu nedenle uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu anlaşılmakla aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle DAVA ŞARTI YOKLUĞU SEBEBİYLE DAVANIN HMK. 114/1-b ve 115/2 MADDELERİ UYARINCA USULDEN REDDİNE.."

4. Davacı vekili bu kez, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 29.166,77 TL kıdem tazminatı, 9.317,37 TL ihbar tazminatı, 14.538,20 TL yıllık izin ücreti, 34.350 TL ücret alacağı ve 26.429,65 TL ilave tediye alacağı olmak üzere toplam 113.801,99 TL'nin faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Ankara 18. İdare Mahkemesi 28/07/2025 tarih ve E.2025/1079 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı idare arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat alacağının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Atb5YFO - SxWRt8T - wW7Lehd - m5908M= ile erişebilirsin

incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde usta öğretici olarak çalışmaktayken iş akdi sonlandırılan davacının ödenmeyen alacaklarına karşılık 113.801,99-TL'nin yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.*
>
> *Bakılan uyuşmazlıkta, davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatın 4857 sayılı İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 27.03.2023 tarih ve E:2023/214 K:2023/243 ve 05/02/2023 tarihli ve E:2034/559, K:2024/45 sayılı kararları da aynı yöndedir..."*

6. Ankara 18. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

> *"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."*

8. 506 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."*

9. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

> "*Bu Kanunun uygulanmasında;*
>
> ...
>
> *6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,*
>
> ...
>
> *ifade eder.*
>
> ..."

10. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

11. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Atb5YFO - SxWRt8T - wW7Lehd - m5908M= ile erişebilirsin

12. 4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

13. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

14. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar *Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu* kararlar *Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.*

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

15. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

16. 7036 sayılı Kanun'un *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Atb5YFO - SxWRt8T - wW7Lehd - m5908M= ile erişebilirsin

17. 7036 sayılı Kanun'un "*Geçiş Hükümleri*" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, davacının Ankara Olgunlaşma Enstitüsünde usta öğretici olarak çalışmakta iken, iş akdinin feshinden kaynaklanan tazminat ve alacaklarının faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

21. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve alacakların İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 18. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ankara 56. İş Mahkemesinin 13/05/2025 tarih ve E.2025/141, K.2025/87 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Atb5YFO - SxWRt8T - wW7Lehd - m5908M= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ *YARGININ* GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 18. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 56. İş Mahkemesinin 13/05/2025 tarih ve E.2025/141, K.2025/87 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Atb5YFO - SxWRt8T - wW7Lehd - m5908M= ile erişebilirsin